

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Dr. Perju Gheorghe

"11" octombrie 2017

Curriculumul stagiului de practică

P.1 Practica de inițiere în specialitate

Specialitatea
21560 Muzicologie

Calificarea
265237 Muzicolog

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Martînenco Neli, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Rublicean Galina, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Gheorghe Perju

"11" octombrie 2017

Recenzenți:

1. **Ivancenco Valentina**, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
2. **Manoilă Iana**, grad didactic I, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice stagiilor de practică	6
IV. Administrarea stagiilor de practică	6
V.Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI. Sugestii metodologice	8
VII. Sugestii de evaluare a stagiilor de practică.....	8
VIII.Cerințele față de locurile de practică	10
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculumul *Practica de inițiere în specialitate* este un document normativ pentru pregătirea specialiștilor în domeniul de formare profesională *Muzică și arte teatrale*, specialitatea *Muzicologie* în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar. *Practica de de inițiere în specialitate*, fiind un compartiment al Stagiilor de practică, se desfășoară în semestrul II al anului I de studii și durează 120 de ore în conformitate cu normele în vigoare.

Stagiul de practică permite elevilor acumularea unei experiențe profesionale, care are drept scop consolidarea cunoștințelor teoretice și formarea abilităților și deprinderilor practice specifice specialității studiate. Elevii sunt îndrumați de regulă de un cadru didactic, care asigură unitățile de curs de specialitate.

Obiectul de studiu. Instruirea practică completează procesul didactic astfel încât practica de specialitate contribuie la dobândirea competențelor și abilităților profesionale cerute de integrarea pe piața muncii.

În procesul desfășurării *Practicii de inițiere în specialitate* elevii se vor familiariza cu activitatea instituțiilor de cultură, cu care au fost încheiate *Contracte de parteneriat*. Concomitent elevii își vor forma unele deprinderi în domeniul de specialitate în instituția de învățământ, care oferă condiții și posibilități de formare profesională. Executarea diverselor sarcini practice va fi axată pe formarea și dezvoltarea la elevi a interesului, dragostei față de profesie, a mândriei profesionale, a dorinței de a deveni specialist de calificare înaltă.

Funcțiile Curriculumului de bază sunt:

- act normativ al procesului de predare, învățare, evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea stagiilor de practică;
- competență de bază pentru elaborarea, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare etc.

Actualul Curriculum asigură procesul instructiv-didactic și permite profesorilor posibilitatea de a elabora o strategie eficientă de organizare a demersului educațional. Formarea la elevi a unor abilități, atitudini și competențe profesionale corespunde standardelor de specialitate.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional care asigură pregătirea de specialitate;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării.

Scopul studierii acestui curs constă în pregătirea viitorilor muzicologi, și formarea abilităților profesionale de calitate. Acest curs formează și dezvoltă la elevi un nivel înalt al competențelor

muzicale și deprinderi practice specifice domeniului. În acest sens, practica de inițiere contribuie la:

- familiarizarea elevilor cu terminologia de specialitate;;
- formarea deprinderilor și tehnicilor de lucru privind selectarea informației folosind cele mai variate tehnici de procesare a acesteia;

Practica de inițiere în specialitate va urmări realizarea obiectivelor generale:

1. consolidarea cunoștințelor teoretice și practice;
2. familiarizarea cu concepțiile de bază a specialității și a opțiunii de alternativă a carierei profesionale de muzicolog;
3. obținerea unor deprinderi primare specifice domeniului.

Pornind de la premiza și specificul cunoștințelor și abilităților formate în cadrul unităților de curs de specialitate studiate pe parcursul anului I de studii, stagiile de practică au fost repartizate în Curriculum

pe activități cu tematicile:

1. Obiectul și metoda de studiu a Muzicologiei;
2. Domeniile de activitate a viitorului muzicolog;
3. Perspectivele realizării profesionale a potențialului de specialist calificat.

Activitățile includ nivelul primar de cunoaștere și deținere de abilități, fără implicații detaliate specifice disciplinelelor de specialitate, luându-se în considerație vârsta și experiența personală a elevilor în realizarea sarcinilor și a produsului. Orele de practică se vor realiza în cadrul sălilor de curs cu exploatarea posibilităților de vizitare a entităților economice (instituții de cultură) sub formă de asistări la repetiții, concerte și spectacole cu scopul îndeplinirii sarcinilor concrete. La sfârșitul practicii elevul va prezenta Agenda formării profesionale și portofoliul cu produsele efectuate.

II. Motivația, utilitatea cursului pentru dezvoltarea profesională

Rolul deosebit al stagiilor de practică constă în crearea unor condiții favorabile de integrare mai rapidă și mai eficientă a elevilor în activitatea practică.

Astăzi piața muncii se confruntă cu o multitudine de probleme cum ar fi mobilitatea socială sporită, diversificarea și instabilitatea, suprasolicitarea și insuficiența foreței de muncă în unele sectoare ș.a. La finele studiilor, obținând calificării *muzicolog* absolvenții pot ocupa funcții ca redactor muzical, lector, lector-prezentator, critic.

Conceptul privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane se va realiza în cadrul practicii prin aplicarea cunoștințelor și abilităților obținute în cadrul unităților de curs din anii I de studiu. Activitățile din cadrul practicii vor caracteriza domeniul de formare profesională, analiza competențelor de specialitate necesare integrării profesionale pentru a forma premiza unei cariere de succes. Totodată, practica de specialitate va oferi perspectiva alternativei de a opta pentru cariera de jurnalist.

În susținerea motivației dezvoltării profesionale se vor prezenta perspectivele de cunoaștere și de formare a abilităților fundamentale. La fel, practica, prin sarcinile adaptate nivelului, contribuie la formarea abilităților necesare profilului ocupațional cum ar fi educator muzical în instituțiile preșcolare, conducător artistic în colectivele de interpreți etc. Sarcinile propuse elevilor în cadrul practicii condiționează conștientizarea necesității planificării și organizării timpului de muncă, asumarea responsabilităților pentru deciziile luate în activitate ș.a.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei:

- CS1.** Identificarea rolului stagiilor de practică în formarea specialistului din domeniu;
- CS2.** Implementarea unor indicatori primari de planificare și gestionare a activităților în cadrul practicii;
- CS3.** Valorificarea oportunităților în dezvoltarea personală și profesională a elevilor;
- CS4.** Acționarea în baza normelor și normativelor, regulilor de disciplină și igienă a muncii;
- CS5.** Reflectarea rezultatelor stagiilor de practică în actele de totalizare.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Numărul de credite
II	4	120	Luna mai	4

V. Descrierea procesului de desfășurare a practicii

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Ore
1. Formarea primară a deprinderilor profesionale			
UC1. Identificarea rolului stagiilor de practică în formarea specialistului din domeniu: Consolidarea cunoștințelor teoretice asimilate și formarea abilităților practice.	<i>Comunicări:</i> Elaborarea tabelor cronologice cu privire la viața și creația compozitorilor; Clasificarea intervalelor caracteristice.	Prezentarea public a materialelor elaborate	20
2. Aplicarea metodelor de organizare a procesului de instruire practică.			

<p>UC2. Implementarea unor indicatori primari de planificare și gestionare a activităților în cadrul practicii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proiectarea activităților practice; • stabilirea termenilor de realizare a sarcinilor de lucru. 	<p><i>Fișe de lucru :</i></p> <p>Diverse tipuri de proiecte ale sarcinilor de lucru;</p> <p>Întocmirea programelor zilnice de lucru.</p> <p>Frecventarea concertelor și spectacolelor teatrale.</p>	<p>Prezentarea public a materialelor elaborate (recenzii și avize).</p>	<p>28</p>
3. Diversitatea modelelor de lucru individual			
<p>UC3. Valorificarea oportunităților în dezvoltarea personală și profesională a elevilor;</p>	<p><i>Proiect individual</i></p> <p>Modalități optime de realizare a sarcinilor personale.</p> <p>Exerciții de interpretare la pian a fragmentelor musicale.</p> <p>Executarea succesiunilor armonice.</p>	<p>Prezentarea public a materialelor elaborate</p>	<p>26</p>
4. Reglementarea activităților de practică conform actelor normative.			
<p>4. Acționarea în baza normelor și normativelor, regulilor de disciplină și igienă a muncii: studierea și conștientizarea artelor normative.</p>	<p><i>Studiul de caz</i></p> <p>Sistematizare noțiunilor de asigurare a securității muncii.</p>	<p>Prezentarea fișei completate și argumentate</p>	<p>22</p>
5. Generalizarea competențelor profesionale dobândite.			
<p>UC5. Reflectarea rezultatelor stagiilor de practică în actele de totalizare.</p>	<p><i>Proiect elaborat</i></p> <p>Investigarea formelor organizatorico-juridice a stagiilor de practică.</p>	<p>Prezentarea publică a Proiectului (Portofoliul, Agenda practicii).</p>	

VI. Sugestii metodologice

Realizarea eficientă a obiectivelor Instruirii practice și asigurarea formării competențelor preconizate la unitatea de curs *Practica de inițiere în specialitate* se va efectua prin alegerea și aplicarea de către profesor a formelor și metodelor de organizare a procesului de instruire practică bazate pe cunoștințele, experiența și capacitățile individuale ale elevilor. În acest scop elevii vor fi informați cu formele organizatorice și administrative ale programului de lucru.

Pe parcursul procesului de îndeplinire a sarcinilor toate activitățile sunt supravegheate de către profesor. Pentru sporirea eficacității procesului didactic la instruirea practică este necesar ca profesorul să-și proiecteze cu lux de amănunte toată activitatea didactică la temă pe tot parcursul realizării ei.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări specifice disciplinei privind metodologia de aplicare a Curriculumului, proiectarea și realizarea demersului didactic. Sunt incluse propuneri de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare cu privire la deplasarea accentelor de pe conținuturi pe competențe. Strategiile didactice sunt orientate spre eficiența maximă a instruirii practice și asigurarea calității procesului de studii.

Pentru realizarea scopului major al disciplinei sunt utilizate metode interactive de predare – învățare care îmbunătățesc calitatea procesului de instruire, având un caracter activ – participativ. Demersul educațional va fi centrat pe elev, care este considerat partener al cadrului didactic, fiind implicat în realizarea activităților ce conduc la formarea competențelor profesionale.

În procesul de predare-învățare pentru atingerea *competențelor disciplinare* sunt recomandate diverse metode și tehnici: prezentarea materialelor audio-video, lucrul cu partitura și clavierul, ilustrarea fragmentelor muzicale. Elevii vor realiza sarcini individuale și în grup în scopul aprecierii fragmentelor muzicale și analizei teoretice a lucrărilor studiate.

Noua viziune curriculară permite profesorului o abordare metodică flexibilă la nivel teoretic și practic, care se va reflecta în selectarea demersului metodologic, a căilor și mijloacelor utilizate.

Îndeplinirea sarcinilor de lucru este anticipată de un instructaj introductiv cu privire la modalitățile organizatorice.

VII. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea constiuie o dimensiune importantă al procesului de învățare, întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Alături de predare și învățare evaluarea constituie o componentă operațională fundamentală a procesului de învățământ, care urmărește progresul elevului în domeniul instruirii muzicale la nivel de formare a competențelor profesionale.

Evaluarea reprezintă o activitate de măsurare, interpretare și apreciere a achizițiilor și rezultatelor obținute de elevi.

Funcțiile pedagogice ale evaluării sun:

- *de constatare* și apreciere a performanțelor școlare, verificarea rezultatelor la anumite intervale de timp, pe criterii constatative prin sistemul de notare;
- *de diagnosticare*, bazată pe verificarea și interpretarea rezultatelor pe criterii calitative asupra dificultăților de învățare;
- *de prognosticare* – oferă sugestii pentru deciziile ce urmează a fi luate în scopul ameliorării procesului instructiv-educativ;
- *de feedback* continuu care asigură îmbunătățirea permanentă a instruirii;
- *de formare* la elevi a unei imagini de sine și a unei capacități autoevaluative;
- *de apreciere* a eficienței proceselor de instruire prin optimizarea raporturilor dintre rezultatele obținute, resursele utilizate și calitatea procesului de instruire

Strategiile de evaluare trebuie concepute astfel, încât să solicite elevilor eforturi intelectuale și practic-acționale. Structura actului evaluativ cuprinde următoarele trei etape:

- 1 – *verificarea* - presupune colectarea de informații referitoare la nivelul performanțelor școlare prin aplicarea unui ansamblu de strategii, metode tehnici și procedee de instruire;
- 2 – *măsurarea*, care se referă la acordarea unei semnificații cantitative caracteristicilor calitative;
- 3 – *notarea* presupune precizarea semnificației atribuite prin măsurare. Notarea este o acțiune a cadrului didactic de apreciere prin note școlare a progresului realizat de elevi.

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe generează o **structură continuă a evaluării, realizată prin evaluare inițială, formativă și sumativă.**

Inițială – se realizează în faza inițială în scopul aprecierii cunoașterii nivelului de la care pornește procesul de instruire.

Formativă (continuă) – constă în formare permanentă a competențelor reflectate în standardele educaționale și ameliorarea rezultatelor școlare pe tot parcursul programului de învățare.

Sumativă (finală) – se va realiza la sfârșitul fiecărei teme și la sfârșitul semestrului. Vor fi apreciate abilitățile elevului de a efectua concluzii cu privire la specificul stilistic, conceptual și de gen a creațiilor studiate; de a analiza conținutul de imagini și structura lucrărilor muzicale. Evaluarea sumativă are drept scop dezvoltarea la elevi a capacităților de sinteză și de sistematizare a cunoștințelor.

Metode de evaluare sunt considerate căile prin care profesorul oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a capacităților prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit. Metodele de evaluare sunt împărțite în două categorii:

- **tradiționale**
- **alternative sau complementare**

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Cerințele față de sălile de curs

Dotarea cu : -sală de studii

- *tablă cu portativ muzical*
- *instrument muzical (pian)*
- *calculator, proiector MM, ecran de proiectare*

Mijloace de învățământ

- *clavire, partituri*
- *reprezentări audio-vizuale (imprimări ale lucrărilor muzicale studiate)*
- *reprezentări mixte: manuale, cărți și reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice.*

IX Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resurse	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ împrumutată resursa
1.	Bughici D., Dicționar de forme și genuri muzicale. București, 1978.	Biblioteca AMTAP
2.	Dicționar de mari muzicieni. București 2006.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga
3.	Gagim G., Șleahțișchi., Dicționar de pedagogie muzicală. Chișinău, 1994.	Biblioteca Națională
4.	Moraru M., Dicționar de forme și genuri muzicale. Chișinău, 1998.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga
5.	Schonberg H., Viețile marilor compozitori. București, 1997.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga